

Переваги використання Календаря:

- сприяє підтримці науково-дослідної діяльності;
- забезпечує обізнаність наукового співробітника щодо проведення заходів;
- дозволяє планувати і відзначати час зустрічей та інших важливих подій, занотовувати усі подробиці, пов'язані з ними (адреси, особливі позначки тощо);
- забезпечує своєчасне інформування та ефективне планування наукової діяльності заздалегідь;
- дозволяє налаштовувати нагадування (електронною поштою та/або через впливаюче вікно);
- дає змогу запрошувати інших учасників (автоматична розсилка повідомлень);
- дозволяє створювати «тематичні» календарі (календар з датами народження колег, календар з державними святами, календар з ключовими датами для звітності та ін.);
- можливість вести список важливих завдань (на кшталт «дошки зі стікерами»);
- можливість інтеграції застосунку в особисті інструменти Інтернет мережі, як блог, сайт, Інтернет-сторінку та ін.

Майже 800 тис. чоловік зі всього світу оцінили зручність користування Google Календар. Функція сумісного використання електронних календарів відкриває нові можливості для співпраці і спільного планування науково-дослідної роботи.

Список використаних джерел

1. Використання електронних відкритих систем для інформаційно-аналітичної підтримки педагогічних досліджень: короткий термінологічний словник [Електронний ресурс] / Упоряд. : Спірін О. М., Іванова С. М., Яцишин А. В., Кільченко А. В. та ін. – К. : ПТЗН НАПН України, 2017. – 67 с. – Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/707056>.

2. Вікіпедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Google_Calendar.

3. Ткаченко В. А. Переваги використання сервісу Google Календар для підтримки наукової діяльності [Електронний ресурс] / В. А. Ткаченко // Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології у виробництві та освіті: стан, досягнення, перспективи розвитку: матеріали Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. (АКІТ-2016): Черкаси, 16-20 березня 2016. – Черкаси: ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – С. 209-210. – Режим доступу: <http://conference.ikto.net>.

УДК 378:001.89:004.78

Лупаренко Л.А.,

науковий співробітник відділу відкритих освітньо-наукових інформаційних систем
Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України

ІКТ-КОМПЕТЕНТНІСТЬ НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ВІДКРИТИХ ЖУРНАЛЬНИХ СИСТЕМ У НАУКОВО- ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

Провідну роль у ефективній самореалізації особистості в сучасному глобалізованому світі, її конкурентоспроможності на ринку праці та соціалізації відіграють такі якості, як креативність, когнітивна гнучкість, критичне мислення, ініціативність, вміння вирішувати складні завдання та прийняття рішень, навички взаємодії та здатність до роботи в команді, емоційний інтелект, розуміння ризиків та відповідальності за свої дії. Набуття, підтримка та постійний розвиток цих вмінь і навиків на належному до вимог швидкозмінного суспільства рівні вимагає постійного навчання впродовж життя, в тому числі й наукових працівників, які провадять наукові дослідження як інтелектуальний творчий та інноваційний вид діяльності.

Вищезазначені здатності лежать в основі *компетентнісного підходу* в освіті, що покладений в основу розроблення стратегічних документів міжнародних організацій (ЮНЕСКО, Європейського парламенту та Ради (ЄС), «DeSeCo», Організації Економічного Співробітництва і розвитку (OECD), Європейського центру розвитку та професійного навчання (CEDEFOP)) і національних рамок кваліфікацій, описаний у низці наукових праць та є базисом освітньої практики останніх років.

На законодавчому рівні термін «*компетентність*» визначений як «здатність особи до виконання певного виду діяльності, що виражається через знання, розуміння, уміння, цінності, інші особисті якості» [Error! Reference source not found.]. Вітчизняні науковці пропонують означити це поняття як «інтегрована характеристика якості особистості, результативний блок, сформований через досвід, знання вміння, ставлення, поведінкові реакції» [8]. Узагальнюючи, «компетентність» можна трактувати як поєднання знань (доведених фактів, концепцій, ідей і теорій, що становлять підґрунтя розуміння певної галузі), вмінь (здібності та спроможність застосовувати наявні знання для досягнення результату) та ставлень (опис способу мислення як діяти у певних ситуаціях і реагувати на ідеї та взаємодіяти оточуючими людьми).

18 грудня 2006 Європейським парламентом та Радою (ЄС) прийнято «Рекомендації щодо ключових компетентностей для навчання впродовж життя», де *ключові компетентності* розглядаються як комплекс компетентностей, необхідних особистості для реалізації своїх потенційних можливостей і розвитку, активної участі у громадській діяльності, соціалізації та працевлаштування. В оновлених «Рекомендаціях» Європейського Парламенту та Ради (ЄС) від 17 січня 2018 року виокремлено вісім ключових компетентностей сучасної людини, а саме:

1. Грамотність (literacy competence).
2. Мовна компетентність (languages competence).
3. Математична компетентність та компетентність у науках, технологіях та інженерії (mathematical competence and competence in science, technology and engineering).
4. Цифрова компетентність (digital competence).
5. Особиста, соціальна та навчальна компетентність (personal, social and learning competence).
6. Громадянська компетентність (civic competence).
7. Підприємницька компетентність (entrepreneurship competence).
8. Компетентність культурної обізнаності та самовираження (cultural awareness and expression competence).

Зокрема, *цифрова компетентність* визначена як впевнене, критичне та відповідальне використання і взаємодія з цифровими технологіями у процесі навчання, роботи та участі у суспільному житті, що включає інформаційну грамотність, комунікацію та співпрацю, створення цифрового контенту (в тому числі програмування), компетентності, пов'язані з кібербезпекою, та здатність до розв'язання проблем.

В колективній праці [8, с. 13–14] фахівців Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України виокремлюються такі ключові компетентності, як вміння вчитись, соціальна, загальнокультурна, здоров'язберігаюча, громадянська та підприємницька компетентності, а також *компетентності з інформаційно-комунікаційних технологій*.

В низці стратегічних міжнародних документів та працях зарубіжних і вітчизняних вчених зустрічається синонімічне вживання «цифрова компетентність», «інформаційно-комунікаційна компетентність» (ІК-компетентність), «інформаційно-комунікаційно-технологічна компетентність» (ІКТ-компетентність) та ін.

Узагальнюючи міжнародні підходи до визначення даного поняття Овчарук О. В. визначає інформаційно-комунікаційну компетентність як «доведену здатність працювати індивідуально чи колективно, використовуючи інструменти, ресурси, процес та системи, які відповідають за доступ та оцінювання інформації (відомостей, даних), отриманої через будь-

які ресурси, та використовувати таку інформацію для вирішення проблем, спілкування, створення інформованих рішень, продуктів та систем, а також для отримання нових знань» [7].

Спірін О. М. зазначає, що «ІКТ-компетентність – це підтверджена здатність особистості автономно і відповідально використовувати на практиці інформаційно-комунікаційні технології для задоволення власних індивідуальних потреб і розв'язування суспільно значущих, зокрема професійних, задач у певній предметній галузі або виді діяльності» [8, с. 46].

Іванова С. М. уточнює інформаційно-комунікаційну компетентність наукових працівників у галузі педагогічних наук як «підтверджену здатність особистості на основі сформованих знань, умінь, навичок і ставлень автономно та відповідально використовувати засоби ІКТ для підтримки наукової діяльності в галузі педагогічних наук, соціальної взаємодії та поведінки в інформаційному науково-освітньому просторі» [Error! Reference source not found., с. 16].

З огляду на вищезазначене, пропонуємо розглядати *ІКТ-компетентність наукових працівників щодо застосування електронних відкритих журнальних систем у науково-педагогічних дослідженнях* як здатність особистості критично та відповідально використовувати на практиці набуті знання, вміння і навички щодо роботи з ЕВЖС для вирішення професійних завдань у процесі здійснення наукової діяльності, зокрема в ході проведення науково-педагогічних досліджень, подальшого представлення та інформаційно-аналітичного моніторингу їх результатів, а також наукової комунікації та співпраці з колегами.

Список використаних джерел

6. Іванова С. М. Використання системи EPrints як засобу інформаційно-комунікаційної підтримки наукової діяльності в галузі педагогічних наук : дис. канд. пед. наук : 13.00.10 / Іванова С. М. – Київ, 2015. – 317 с.

7. Овчарук О. В. Інформаційно-комунікаційна компетентність як предмет обговорення: міжнародні підходи / О. В. Овчарук // Комп'ютер у школі та сім'ї. - 2013. - № 7. - С. 3-6. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/komp_2013_7_2.

8. Основи стандартизації інформаційно-комунікаційних компетентностей в системі освіти України : метод. реком. / [В. Ю. Биков, О. В. Білоус, Ю. М. Богачков та ін.]; за заг. ред. В. Ю. Бикова, О. М. Спіріна, О. В. Овчарук. — К. : Атіка, 2010. — 88 с.

9. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Електронний ресурс]. – 2011. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>.

УДК 004:001.89+378

Мінгальова Ю. І.,

аспірант кафедри прикладної математики та інформатики
Житомирського державного університету ім. І. Франка,
(м. Житомир).

ОГЛЯД ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ, ЯКІ СПРИЯЮТЬ АКТИВІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ФІЗИКО- МАТЕМАТИЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ

В епоху інформаційного розвитку суспільства важливе значення для людини відіграють інформаційні знання, вміння, навички та культура їх використання у житті й професійній діяльності. У цьому контексті особливої уваги набуває проблема розробки та впровадження інноваційних технологій, які сприятимуть глибокому засвоєнню професійних знань і умінь, а також надає можливість розвиватись та вчитися протягом усього життя. Одним із можливих шляхів вирішення даного завдання є активізація науково-дослідної роботи (НДР) студентської молоді педагогічних вишів, зокрема фізико-математичних факультетів,